

Sygn. akt IVRC 781/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 08 kwietnia 2016r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku IV Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie :

Przewodniczący SSR Agnieszka Kubica

Protokolant Anna Szyk- Palczykowska

po rozpoznaniu w dniu 08.04.2016 r. w Gdańsku

na rozprawie sprawy

z powództwa M. S.

przeciwko P. S.

o ustanowienie rozdzielności majątkowej

I. oddala powództwo

II. zasądza od powódki M. S. na rzecz pozwanego P. S. kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

III. kosztami sądowymi w kwocie 200 zł (dwieście złotych) obciąża powódkę M. S. uznając za uiszczone.

sygn. IVRC 781/15

UZASADNIENIE

M. S. (1) w dniu 05.10.2015r. wniosła przeciwko swojemu mężowi P. S. pozew o ustanowienie rozdzielności majątkowej z datą wsteczną, tj. od dnia 13.12.2014r.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że strony zawarły związek małżeński w dniu 13.12.2014r. Początkowo powódka ufała mężowi, który ukrywał przed nią chorobę alkoholową oraz pociąg do gier hazardowych. Od stycznia 2015r. pozwany zaczął coraz częściej wyjeżdżać w delegacje lub na turnieje i rozgrywki brydżowe. W sierpniu 2014r. pozwany kupił samochód F. (...), na co wziął kredyt okłamując powódkę, że środki na zakup pojazdu pochodzą z pożyczki udzielonej przez spółkę, której pozwany jest prezesem. Powódka odkryła, że pozwany mimo zapewnień nie dokonywał opłat za czynsz i media, przy okazji robienia porządków znalazła monity dotyczące tych zaległości. Powódka zażądała od pozwanego wyjaśnień w sprawie kredytu na samochód, harmonogramu spłat rat leasingowych na kolejny samochód, czego pozwany odmówił twierdząc, że w ich małżeństwie strony o takich sprawach nie będą się informować. Od tego czasu, mniej więcej od czerwca 2015r., pozwany „odciął” się od powódki – wychodził lub wyjeżdżał bez słowa, nie informując, gdzie będzie i kiedy wróci. Z tych powodów powódka podejrzewa męża o zdrady małżeńskie, trwonienie wspólnego majątku na alkohol i hazard oraz zadłużanie rodziny. Powódka wskazała, że pozwany jest brydżystą i podejrzewa, że bierze udział w różnych grach hazardowych. Pozwany prowadzi hulawczy tryb życia, nie wraca na noc do domu lub wraca pod wpływem alkoholu. Pozwany nie partycypuje w kosztach utrzymania rodziny. Pozwany prawdopodobnie zalega z alimentami na rzecz byłej żony i dzieci. Pozwany we wrześniu 2015r. pojechał z dziećmi do Chorwacji, na co prawdopodobnie zaciągnął pożyczkę lub kredyt. Powódka dowiedziała się także, że pozwany był karany za przestępstwo prowadzenia samochodu pod wpływem alkoholu i wykroczenia drogowe. Powódka znalazła kilka zniszczonych mandatów i wezwań do uiszczenia grzywny i kosztów sądowych.

Powódka wskazała, że skandaliczne zachowanie pozwanego w innych sferach pożycia małżeńskiego zmusiło ją do przeprowadzenia się do W., powódka rozważyła złożenie pozwu o rozwód. Powódka podjęła pracę i obawia się, że poczynania męża narażą ją na zajęcie wynagrodzenia przez komornika lub bank, nie mówiąc o składnikach majątku wspólnego stron. Powódka wskazała, że była oszukiwana przez męża, a poziom jego życia nie dawał wcześniej podstaw do przypuszczeń, że pozwany nie realizuje podstawowych zobowiązań stron. W ocenie powódki wspólność majątkowa nie służy powódce ani dobru rodziny, a jej kontynuowanie może doprowadzić powódkę do skrajnego ubóstwa.

Pozwany w odpowiedzi na pozew uznał powództwo, ale zaprzeczył podnoszonym w pozwie okolicznościom faktycznym. Jednocześnie pozwany powołując się na art. 101 kpc wniósł o zasądzenie od powódki zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że strony pozostają w faktycznej separacji, nie mieszkają razem i nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego. W okresie krótkiego pożycia stron ich wspólnota gospodarcza ograniczała się do wspólnego zaspokajania drobnych bieżących spraw życia codziennego. Strony samodzielnie dysponowały swoimi dochodami i oszczędnościami. Jednocześnie pozwany zaprzeczył uzależnieniu od alkoholu i gier hazardowych, braku realizacji obowiązku alimentacyjnego, długotrwałym wyjazdom zagranicznym. Pozwany wskazał, że powódka stara się wywołać niekorzystny i nieprawdziwy obraz pozwanego, zapewne na potrzeby przyszłego postępowania rozwodowego. Pozwany oświadczył, że przygotowuje pozew o rozwód.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. S. (1) z d. G. i P. S. zawarli związek małżeński w dniu 13.12.2014r. w G.. Umów małżeńskich majątkowych strony nie zawierały. Strony nie posiadają majątku wspólnego, natomiast każde z nich posiada majątek nabyty przed zawarciem związku małżeńskiego. Strony nie posiadały wspólnych rachunków bankowych. Małżonkowie mieszkali razem do lipca 2015r. w mieszkaniu pozwanego. Aktualnie pozostają w faktycznej separacji, nie utrzymują ze sobą kontaktów. Powódka złożyła pozew o rozwód – sygn. IIC 781/15. Powódka przeprowadziła się do W., gdzie podjęła pracę.

(bezsporne, nadto: odpis aktu małżeństwa: k. 11, notatka k. 68)

Strony nie mieszkaly razem przed ślubem, natomiast spędzały wspólnie weekendy. W czasie małżeństwa powódka nie pracowała, pozostawał na utrzymaniu pozwanego, który pracował. Pozwany łożył na rodzinę, opłacał rachunki mieszkaniowe, robił zakupy, dawał powódce pieniądze. Wspólnie ze stronami mieszkaly córki powódki, a dzieci pozwanego bywały u nich w domu. W czasie małżeństwa strony żyły na dobrej stopie, nie miały problemów finansowych.

(bezsporne)

Pozwany jest Prezesem (...) Związku (...), zajmuje się szkoleniem młodzieży, bierze udział w turniejach. Pozwany wyjeżdżał na zawody oraz w celach służbowych.

(bezsporne)

Pozwany prowadzi działalność gospodarczą. W czasie małżeństwa stron pozwany nie miał długów związanych z tą działalnością. Pozwany natomiast posiada kredyt zaciągnięty przed zawarciem związku małżeńskiego, który jest regularnie spłacany, posiada także kartę kredytową i linię kredytową w swoim rachunku bankowym.

(bezsporne)

W przeszłości pozwany zalegał z opłatami z tytułu eksploatacji mieszkania położonego w G. przy ul. (...). Na dzień 09.10.2014r. zaległość z tytułu eksploatacji wynosiła 908,04 zł, a z tytułu funduszu remontowego 31,05 zł. W 2013r. z tytułu nieterminowych wpłat na eksploatację i fundusz remontowy naliczono pozwanemu odsetki w wysokości 54,63 zł. Na dzień 23.01.2016r. pozwany nie zalega z opłatami wobec Wspólnoty Mieszkaniowej P. 70 w G..

(bezsporne, nadto dowód: informacja o saldzie finansowym k. 16, nota odsetkowa k. 17, informacja zarządcy nieruchomości k. 76)

W dniu 26.06.2013r. Gmina M. G. wystawiła pozwanemu wezwanie do zapłaty z tytułu opłat za wieczyste użytkowanie gruntów za lata 2012 i 2013 w łącznej wysokości 79,60 zł. Na dzień 19.02.2016r. pozwany nie zalega z zapłatą należności pieniężnych na rzecz Gminy M. G..

(bezsporne, nadto dowód: wezwanie do zapłaty k. 13, pismo Prezydenta M. G. k. 78)

W dniu 25.05.2015r. (...) S.A. nadała do pozwanego pismo informujące o nieuregulowaniu opłaty za energię elektryczną. W piśmie brak informacji o wysokości zaległości. Na dzień 10.12.2015r. pozwany nie ma zaległości w opłatach za energię elektryczną, a posiada nadpłatę z tego tytułu.

(bezsporne, nadto dowód: pismo (...) S.A. k. 12, informacja (...) S.A k. 32)

Pozwany nie figuruje w ewidencji kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego.

(bezsporne, nadto dowód: pismo K. w G. k. 34)

Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w G. w dniu 18.02.2014r. zawiadomił pozwanego o toczącym się postępowaniu egzekucyjnym z tytułu niezapłaconych trzech mandatów w łącznej wysokości 1050 zł. Postępowania te zostały zakończone, a obecnie pozwany nie ma zaległości wobec organu podatkowego.

(bezsporne, nadto dowód: zawiadomienie k. 14-15, pismo Naczelnika I US w G. k. 43)

W dniu 28.08.2013r. Sąd Rejonowy w Sopocie wezwał pozwanego do uiszczenia nawiązki w wysokości 2000 zł. W dniu 05.09.2013r. Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku wezwał pozwanego do zapłaty 80 zł kosztów postępowania sądowego i 300 zł grzywny, a pismem w dniu 21.10.2013r. wezwał pozwanego do zapłaty 210 zł kosztów postępowania sądowego.

(bezsporne, nadto dowód: wezwania k. 18-20)

Sąd zważył, co następuje:

Przedstawiony powyżej stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wyjaśnienia stron i złożone do akt dokumenty. Sąd miał przy tym na uwadze, że stan faktyczny w istocie był między stronami bezsporny, a pozwany uznał powództwo. Powódka w pozwie podnosiła szereg zarzutów pod adresem pozwanego, którym w odpowiedzi na pozew pozwany zaprzeczył. Przeprowadzony w tej sytuacji dowód z przesłuchania stron doprowadził Sąd do konkluzji, że okoliczności faktyczne sprawy w istocie nie są między stronami sporne, a powódka składając zeznania z części zarzutów wobec pozwanego się wycofała. Sąd zauważa także, że część tych zarzutów obwarowana była zastrzeżeniem „prawdopodobnie”, „powódka podejrzewa” itp. Powódka nie miała więc pewności co do niektórych okoliczności przedstawianych dla uzasadnienia roszczenia. Szczegółowo będzie o tym mowa w dalszej części uzasadnienia.

Ustalenia faktyczne Sąd oparł także na informacjach udzielonych przez Naczelnika I Urzędu Skarbowego w G., Prezydenta Miasta G., (...) S.A. i Wspólnotę Mieszkaniową P. 70 w G., a dotyczących ewentualnego zadłużenia pozwanego oraz informacji Komendy Miejskiej Policji w G. na okoliczność ewentualnego zarejestrowania wykroczeń w ruchu drogowym popełnionych przez pozwanego. Dowody te zostały przeprowadzone na wniosek powódki. Pozostałe wnioski dowodowe zgłoszone w pozwie, a dotyczące informacji objętych tajemnicą bankową, zostały przez powódkę cofnięte na rozprawie w dniu 27.01.2016r. (k. 53).

Należy w tym miejscu wskazać na zasadę rozkładu ciężaru dowodu obowiązującą w procesie cywilnym, stosownie do art. 232 kpc oraz art. 6 kc. To stronę powodową obciąża konieczność wskazania dowodów na poparcie swych twierdzeń. W sprawach o ustanowienie rozdzielności majątkowej między małżonkami Sąd nie ma obowiązku

prowadzenia jakichkolwiek czynności dowodowych z urzędu. Nadto Sąd zauważa, że obie strony były reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników, co tym bardziej zwalnia w zakresie postępowania dowodowego Sąd od działania z urzędu.

Nadto Sąd zwraca uwagę, że w sprawach o ustanowienie rozdzielności majątkowej nie można oprzeć rozstrzygnięcia wyłącznie na uznaniu powództwa lub przyznaniu okoliczności faktycznych, a to stosownie do art. 431 kpc w zw. z art. 452 kpc. Sąd uznaniem powództwa w tych sprawach związany nie jest.

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do art. 52 § 1 kro z ważnych powodów Sąd może ustanowić przymusowy ustrój majątkowy między małżonkami polegający na ustanowieniu rozdzielności majątkowej. W wyjątkowych sytuacjach ustanowienie rozdzielności majątkowej może nastąpić z datą wsteczną, w szczególności, jeśli małżonkowie pozostają w rozłączeniu (art. 52 § 2 kpc).

Instytucja ustanowienia przymusowej rozdzielności majątkowej została wprowadzona do Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego nowelizacją z dnia 17.06.2004r., obowiązującą od dnia 20.01.2005r. Utrwalony w piśmiennictwie i judykaturze jest pogląd, że instytucja ta jest odpowiednikiem przewidywanej w poprzednio obowiązującym stanie prawnym instytucji zniesienia wspólności majątkowej (tak np. M. S., Przymusowy małżeński ustrój majątkowy, PS, 2006/1/23). Zachowuje więc aktualność dorobek orzecznicy Sądu Najwyższego w tym zakresie.

Przez ważne powody uzasadniające ustanowienie rozdzielności majątkowej należy rozumieć powstanie takiej sytuacji majątkowej, w której utrzymanie wspólności majątkowej mogłoby zagrozić interesom małżonka czy interesom rodziny jako całości (por. np. wyroki SN z dnia 07.01.2000r., sygn. IICKN 385/99, Lex nr 51644 oraz z dnia 20.06.2000r., sygn. IIICKN 287/00, Lex nr 51884). Ustawa wprost stanowi, że jedną z takich okoliczności może być separacja małżonków, co jednak nie oznacza, że stwierdzenie, iż strony pozostają w rozłączeniu, automatycznie oznacza spełnienie przesłanek do uwzględnienia żądania ustanowienia rozdzielności majątkowej, tym bardziej ze skutkiem wstecznym. O wprowadzeniu ustroju rozdzielności majątkowej może stanowić jedynie taka separacja małżonków, która uniemożliwia lub znacząco utrudnia zarząd majątkiem wspólnym (tak SN w wyroku z dnia 13.01.2000r., sygn. IICKN 1070/98, Lex nr 50872). Jeżeli natomiast żądanie ustanowienia rozdzielności majątkowej dotyczy daty wstecznej, Sąd obowiązany jest zachować szczególną ostrożność, jako że chodzi o wyjątek od reguły mający daleko idące skutki dla pewności obrotu prawnego. Nadanie ustanowieniu rozdzielności majątkowej skutku wstecznego może mieć miejsce jedynie w sytuacjach rzadkich i wyjątkowych (por. np. wyrok SN z dnia 03.02.1995r., sygn. IICRN 162/94, OSNC 1995/6/100).

Oceniając roszczenie powódki w kontekście przedstawionych wyżej rozważań Sąd uznał, że jest ono bezzasadne. Powódka w żaden sposób nie udowodniła, by rzeczywiście istniały ważne powody do ustanowienia rozdzielności majątkowej, a tym bardziej, by istniały wyjątkowe i szczególne względy pozwalające na cofnięcie w czasie skutku w postaci ustanowienia rozdzielności majątkowej. Roszczenie powódki w istocie zmierza do wywołania fikcji, że w małżeństwie stron w ogóle nie zaistniała wspólność majątkowa, skoro powódka domaga się ustanowienia rozdzielności majątkowej z dniem 13.12.2014r., tj. z dniem zawarcia związku małżeńskiego.

Sama separacja małżonków w okolicznościach niniejszej sprawy nie jest w ocenie Sądu wystarczającym powodem do ustanowienia rozdzielności majątkowej. Małżonkowie nie posiadają wspólnego majątku, nie prowadzą wspólnych interesów, nigdy nie posiadali wspólnego rachunku bankowego. W czasie małżeństwa przed zaistnieniem faktycznej separacji powódka pozostawała na utrzymaniu męża i mieszkała ze swoimi dziećmi w jego mieszkaniu. W takiej sytuacji nie może być mowy o tym, że separacja małżonków utrudnia lub uniemożliwia im podejmowanie czynności w zarządzie majątkiem wspólnym, skoro takiego majątku strony nie posiadają.

Odnosząc się do zarzutów powódki, jakoby pozwany prowadził hulawczy tryb życia, nadużywał alkoholu czy uprawiał hazard, Sąd stwierdza, że nie zostały one w żaden sposób przez powódkę udowodnione. Pozwany okolicznościami tym zaprzeczył, a i sama powódka zeznając przed Sądem nie była już tak jednoznaczna w formułowaniu zarzutów pod

adresem pozwanego. Powódka zeznała, że nie wie, czy pozwany gra w brydża na pieniądze i że nie wie, jakie pieniądze pozwany stawiał w zakładach bukmacherskich. Pozwany natomiast zeznał, że zakłady sportowe czynił rzadko, na niewielkie kwoty. Odnośnie brydża natomiast pozwany zeznał, że jest Prezesem (...) Związku (...), zatem brydżem zajmuje się sportowo, a nie hazardowo. Powódka w momencie zawierania związku małżeńskiego z pozwanym musiała o tym wiedzieć i czynienie pozwanemu obecnie z tego zarzutu nie może wywołać skutku w postaci uznania, że jest to okoliczność uzasadniająca ustanowienie rozdzielności majątkowej.

Podobnie powódka nie udowodniła, by pozwany był osobą rozrzutną, by trwonił wspólny majątek (takiego przecież w małżeństwie stron nie ma), by narażał rodzinę na niedostatek. Powódka zeznając jako strona zaprzeczyła poniekąd wywodom pozwu, zeznała bowiem, że pozwany ją utrzymywał, płacił rachunki, a rodzina żyła na dobrym poziomie. Być może pozwany nie spełnił wyobrażenia powódki o małżeństwie, jako że często przebywał w celach zawodowych lub sportowych poza domem, jednakże nie są to okoliczności, które miałyby wpływać na ustrój majątkowy w małżeństwie stron. Powódka nie udowodniła także, by wyjazdy pozwanego nie były związane z jego działalnością zawodową i sportową, bądź by pozwany dopuszczał się w tym czasie zdrad małżeńskich.

Powódka nie wykazała, by pozwany był zadłużony. Pozwany przyznał, że spłaca kredyt, ma linię kredytową i kartę kredytową, nie są to jednak okoliczności niezwykle i nietypowe, które mogłyby stanowić zagrożenie dla bytu rodziny. Pozwany zeznał, że kredyt zaciągnął przed zawarciem związku małżeńskiego, więc nie miał obowiązku konsultowania tej decyzji z powódką. Pozwany oświadczył, że kredyt spłaca regularnie, a powódka nie przedstawiła dowodów, by było inaczej.

Powódka zarzuciła pozwanemu niecelowy zakup samochodu marki F. (...). Zakup ten jednak miał miejsce przed zawarciem małżeństwa i nie może być zatem oceniany jako przyczyna do ustanowienia rozdzielności majątkowej.

Podobnie Sąd ocenił argumenty powódki dotyczące zaległości w opłatach mieszkaniowych, w podatkach, wezwań do zapłaty kosztów sądowych, nawiązki i grzywny, a także zaległości w uregulowaniu mandatów. Pozwany przyznał, że takie zobowiązania miał, jednakże zeznał, że zostały uregulowane. Powódka nie udowodniła, by było inaczej. Należy zauważyć, że dokumenty dostarczone przez powódkę na potwierdzenie długów pozwanego dotyczą okresu lat 2012-2014, a więc okresu poprzedzającego zawarcie przez strony małżeństwa. Powołane przez powódkę dowody, które miały wykazać, że powód nadal ma tego rodzaju zaległości, doprowadziły do przeciwnych wniosków – wszystkie instytucje, do których Sąd się na wniosek powódki zwrócił, przekazały informacje, że pozwany nie jest ich dłużnikiem. Pozwany nie jest także ujęty w ewidencji kierowców popełniających wykroczenia drogowe, a więc obciążanych mandatami karnymi. Skoro zaś w/w zadłużenia pozwanego powstałe przed zawarciem małżeństwa zostały spłacone, to nie mogą stanowić ważnych powodów do ustanowienia rozdzielności majątkowej w rozumieniu art. 52 § 1 kro. Sąd zauważa przy tym, że wykazane przez powódkę zadłużenia pozwanego z przeszłości nie dotyczyły kwot, które mogłyby zagrażać bytowi rodziny.

Nie znalazł także potwierdzenia w zaoferowanym Sądowi materiale dowodowym zarzut, by pozwany zalegał z alimentami na rzecz byłej żony i dzieci. Pozwany temu zaprzeczył.

Powódka nie wykazała także, by pozwany w 2015r. zaciągnął kredyt na jego wspólny wyjazd z dziećmi do Chorwacji.

Powódka nie wykazała także skutecznie, by pozwany ją okłamał w ważnych sprawach dotyczących relacji majątkowych w małżeństwie.

Reasumując powyższe ustalenia i rozważania Sąd doszedł do przekonania, że powódka nie udowodniła istnienia ważnych powodów do ustanowienia rozdzielności majątkowej, a tym bardziej do jej ustanowienia z datą wsteczną – z dniem zawarcia związku małżeńskiego. Stąd też na zasadzie art. 52 § 1 w zw. z § 2 kro a contrario powództwo zostało oddalone jako nieuzasadnione.

O kosztach procesu, w tym kosztach zastępstwa procesowego, rozstrzygnięto na zasadzie art. 108 § 1 kpc w zw. z art. 98 kpc – zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Wysokość wynagrodzenia adwokackiego Sąd ustalił

stosując stawkę przewidzianą w § 7 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia Min. Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (...), obowiązującego w dacie wytoczenia powództwa.